

NOTA VAN TOELICHTING

I. Algemeen

1. Inleiding

Het voorliggende besluit ziet op de wijziging van de transitiermijnen van de Wet toekomst pensioenen (Wtp). Met dit besluit wordt uitvoering gegeven aan de toezegging T03632¹ aan de Eerste Kamer. Met het wetsvoorstel verlenging pensioentransitie is invulling gegeven aan het eerste deel van deze toezegging; het overhevelen van de transitiedata naar een AMvB. Met dit besluit wordt de uiterste transitiedatum verlengd van 1 januari 2027 naar 1 januari 2028.

Deze toelichting wordt gegeven mede namens de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst vanwege diens verantwoordelijkheid voor de fiscale component van dit besluit.

2. Hoofdpijnen van het besluit

De Wet toekomst pensioenen (Wtp) zorgt voor een persoonlijker en transparanter pensioenstelsel, dat beter aansluit bij de arbeidsmarkt, en waarbij er eerder perspectief is op een koopkrachtig pensioen. Voor de overgang naar dit nieuwe pensioenstelsel is een zorgvuldige transitie vereist. Met het wetsvoorstel verlenging pensioentransitie wordt de uiterste transitiedatum uit de Wtp gehaald en overgeheveld naar een AMvB. Met dit besluit wordt de uiterste transitiedatum met één jaar verlengd. Door de transitieperiode met één jaar te verlengen ontstaat er meer ruimte voor uitvoerende partijen om de werkzaamheden te spreiden, waardoor de druk afneemt en een zorgvuldige transitie voor iedereen mogelijk is.

Dit besluit geeft ook de mogelijkheid om in de toekomst sneller in te kunnen spelen op de actuele stand van de transitie in de sector, door wanneer dit nodig is, de sector meer tijd te geven. De noodzaak hiertoe kan blijken uit de weegmomenten² waarbij de stand van de transitie met betrekking tot de uitvoering wordt opgemaakt. Het eerste weegmoment was bij de eerste voortgangsrapportage van 19 juni 2024. Het tweede weegmoment zal begin 2025 plaatsvinden. De monitoring van zowel het ministerie zelf, als de gesprekken en het advies van de regeringscommissaris, worden meegenomen in het bepalen van de noodzaak tot verdere verlenging van de transitieperiode. De Kamer wordt hierover halfjaarlijks geïnformeerd middels de voortgangsrapportage.

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid volgt de voortgang van de transitieperiode op verschillende manieren. Het gaat zowel om de wettelijke monitoring (opgenomen in artikel XIV van de Wet toekomst pensioenen), als om het voeren van gesprekken met de betrokken uitvoeringspartijen, waaronder bestuurders en professionals, in en rondom de transitie. Ook is er een regeringscommissaris aangesteld die op onafhankelijke wijze advies uitbrengt aan de betreffende bewindspersoon. Daarnaast heeft de regeringscommissaris een aanjaagfunctie: zij roept sectorpartijen op tot kennisdeling door middel van het onderling delen van goede voorbeelden en ervaringen. Gedurende de monitoring zullen er weegmomenten plaatsvinden, op basis

¹ Handelingen I 2022/23, nr. 32 item 3 – blz. 6.

² Zie ook de Kamerbrief over het plan van aanpak van de monitoring, waarbij onder andere informatie is te vinden over weegmomenten. (Kamerstukken II 2022/23, 36067 nr. 191).

van de dan verzamelde informatie kan een besluit genomen worden over het al dan niet verder verlengen van de transitieperiode.

Dit besluit geeft ook de mogelijkheid om in de toekomst sneller in te kunnen spelen op de actuele stand van de transitie in de sector, door wanneer dit nodig is, de sector meer tijd te geven. De noodzaak hiertoe kan blijken uit de weegmomenten waarbij de stand van de transitie met betrekking tot de uitvoering wordt opgemaakt. Bovengenoemde monitoring van zowel het ministerie zelf, als de gesprekken en het advies van de regeringscommissaris, worden meegenomen in het bepalen van de noodzaak tot verdere verlenging van de transitieperiode.

Tussenliggende mijlpalen

Het is noodzakelijk dat, bij het verlengen van de einddatum van de transitie met een jaar, de tussenliggende mijlpalen ongewijzigd blijven. Immers komt er alleen dan echt meer tijd voor de implementatie door pensioenuitvoerders. Voorkomen moet worden dat de geboden extra tijd gebruikt wordt voor het arbeidsvoorwaardelijk proces, of het proces van opdrachtaanvaarding. Na overleg met de sector is er ook geen noodzaak gebleken om de huidige tussenliggende mijlpalen aan te passen. Dit betekent dat voor pensioenregelingen ondergebracht bij pensioenfondsen, de arbeidsvoorwaardelijke fase uiterlijk op 1 januari 2025 afgerond dient te zijn en het transitieplan gereed is. De mijlpaal voor pensioenfondsen om het implementatieplan, invaarbepaling en communicatieplan in te dienen bij de toezichthouders blijft staan op 1 juli 2025. Het verlengen van de arbeidsvoorwaardelijke fase zou ten koste kunnen gaan van de voorbereidingstijd voor pensioenfondsen en pensioenuitvoeringsorganisaties. Door de tussenliggende mijlpalen ongewijzigd te laten, krijgen pensioenuitvoeringsorganisaties meer tijd om zich voor te bereiden op de daadwerkelijke overstap. De regering acht het wenselijk om op deze wijze meer tijd te geven aan de uitvoering, zodat een zorgvuldige transitie mogelijk is voor iedereen.

Verzekeraars en premiepensioeninstellingen

De transitie voor werkgevers die hun pensioenvoorziening hebben ondergebracht bij verzekeraars en premiepensioeninstellingen ziet er anders uit. Zij kunnen tot 3 maanden voor inwerkingtreding van een pensioencontract nog bestaande regelingen aanpassen naar het nieuwe kader. In dit besluit wordt tevens de uiterste transitiedatum voor verzekeraars en premiepensioeninstellingen verschoven van 1 oktober 2026 naar 1 oktober 2027. Een logische consequentie hiervan is dat de tijdstippen waarop een verzoek tot bemiddeling en een verzoek tot het bindend adviseren door de transitiecommissie ook een jaar opschuift.³

3. Regeldruk

Er worden geen additionele verplichtingen of handelingen voorgesteld voor burgers, bedrijven en de overheid. Zodoende worden er geen regeldrukkosten verwacht, ook geen zogenoemde kennisname kosten.

4. Advies, toetsing en consultatie

PM

5. Voorhang

³ Dit is geregeld in artikel 45e van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling.

II. Artikelsgewijze toelichting

ARTIKEL I

Onderdelen B, C, D, F en G (artikelen 45, 45b, 45e, 55 en 57 van het Besluit uitvoering pensioenwet en wet verplichte beroepspensioenregeling)

In deze artikelen worden de data en periodes vastgesteld of gewijzigd die betrekking hebben op de transitieperiode en die genoemd worden in het Besluit uitvoering pensioenwet en wet verplichte beroepspensioenregeling. De transitieperiode wordt met een jaar verlengd. De uiterste datum waarop de transitie moet hebben plaatsgevonden is verschoven van 1 januari 2027 naar 1 januari 2028. Zie voor een verdere toelichting hierop het algemeen deel van de toelichting.

Onderdelen A en E (artikelen 43a en 51b van het Besluit uitvoering pensioenwet en wet verplichte beroepspensioenregeling)

Er wordt een nieuw artikel 51b opgenomen in het Besluit uitvoering pensioenwet en wet verplichte beroepspensioenregeling. In dit artikel worden alle data genoemd waarvan in de Pensioenwet en de Wet verplichte beroepspensioenregeling is aangegeven dat zij bij algemene maatregel van bestuur zullen worden bepaald. Het deel van deze data dat betrekking heeft op het einde van de transitieperiode, is met een jaar opgeschoven. De andere data zijn hetzelfde gebleven. Artikel 43a van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling komt te vervallen, omdat de data uit dat artikel ook in het nieuwe artikel 51b zijn opgenomen. Zo staan de data rondom de transitie zoveel mogelijk bij elkaar in één artikel.

Artikel 51b, eerste en tweede lid, onderdeel e, gaat over de financiële situatie van een (beroeps)pensioenfonds, die een fonds in het overbruggingsplan beschrijft. Ter verduidelijking: de periode waarover een fonds de financiële situatie moet omschrijven, is de periode tot aan het moment dat het fonds overgaat op collectieve waardeoverdracht. Aangezien een fonds uiterlijk op 1 januari 2028 moet zijn overgegaan op collectieve waardeoverdracht, duurt de periode waarover de financiële situatie moet worden beschreven uiterlijk tot aan 1 januari 2028. Dat is wat wordt bedoeld met de zinsnede 'maar uiterlijk op 1 januari 2028'.

ARTIKEL II (artikel 9b van het Vrijstellings- en boetebesluit wet Bpf 2000)

In het eerste lid van dit artikel is een datum die het einde van de transitieperiode markeert met een jaar opgeschoven.

In het nieuwe derde lid van dit artikel wordt de datum vastgesteld waarvan in de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000 is aangegeven dat deze bij algemene maatregel van bestuur zal worden bepaald. Het gaat hier om een datum die betrekking heeft op het einde van de transitieperiode en deze datum is dan ook met een jaar opgeschoven.

ARTIKEL III (artikel 36a van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfonds)

In het Besluit financieel toetsingskader pensioenfonds is een datum die het einde van de transitieperiode markeert met een jaar opgeschoven en is een schrijffout aangepast.

ARTIKEL IV (artikelen 1 en 2 van het Besluit tot vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen en het Besluit toekomst pensioenen)

In het Besluit tot vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen en het Besluit toekomst pensioenen is een aantal data die betrekking hebben op het einde van de transitieperiode met een jaar opgeschoven.

ARTIKEL V (artikel 11 van het Besluit experiment pensioenregeling zelfstandigen)

In artikel 11, derde lid, van het Besluit experiment pensioenregeling zelfstandigen is een redactionele fout hersteld. Dit besluit noemt geen termijnen, maar van de gelegenheid is gebruikgemaakt deze fout te herstellen.

ARTIKEL VI

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van dit wijzigingsbesluit. De datum van inwerkingtreding zal gelijktijdig zijn met de inwerkingtreding van de Wet tot wijziging van de Pensioenwet, de Wet op de loonbelasting 1964 en enige andere wetten in verband met de verlenging van de transitieperiode naar het nieuwe pensioenstelsel.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

Y.J. van Hijum